

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 005092 19 Кж 7
Бања Лука, 22.07.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића као предсједника вијећа, Обрена Бужанина и Весне Антонић, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених Н.Н. и Д.П., због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и крађе из члана 224. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптужених изјављеним против рјешења Окружног суда у Добоју број 13 0 К 005092 19 Кв 8 од 10.07.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 22.07.2019. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се као неосноване жалбе бранилаца оптужених Н.Н. и Д.П. изјављене против рјешења Окружног суда у Добоју број 13 0 К 005092 19 Кв 8 од 10.07.2019. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаним рјешењем Окружног суда у Добоју број 13 0 К 005092 19 Кв 8 од 10.07.2019. године одређен је притвор оптуженима Н.Н. и Д.П. након изрицања првостепене пресуде којом су оглашени кривим због стицаја кривичних дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и кривичног дјела крађе из члана 224. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: Кривичног законика) за која дјела су им изречене јединствене казне затвора и то Н.Н. у трајању од 7 (седам) година и 7 (седам) мјесеци, а Д.П. у трајању од 5 (пет) година и 1 (један) мјесец.

Притвор је одређен из разлога садржаног у одредби члана 197. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) и по том рјешењу може трајати најдуже 9 (девет) мјесеци а почиње тећи од дана и часа лишења слободе.

Против наведеног рјешења жалбе су, благовремено, изјавили бранилац оптуженог Н.Н., адвокат Ц.С. из Д. и бранилац оптуженог Д.П., адвокат М.Д. из О.

Жалба браниоца оптуженог Н.Н. тврди да је побијано рјешење донесено уз битну повреду одредаба кривичног поступка, на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и уз погрешну примјену материјалног права. При томе жалба не конкретизује одређене облике ове повреде прописане у одредбама члана 311. ЗКП РС, а

разлозима у образложењу жалбе се сугерише битна повреда из тачке г) став 1. цитиране законске одредбе, тврдњом да је повријеђено право на одбрану овог оптуженог на начин што је суд у побијаном рјешењу врло исцрпне наводе одбране у завршној ријечи приликом изјашњења о притвору (којим је указано на незаконито прибављене доказе у фази истраге те одбијање доказних приједлога одбране) свео на свега једну реченицу констатацијом да је бранилац предложио да се овом оптуженом укине притвор након изрицања пресуде. Притвор одређен побијаним рјешењем ова жалба види као одмазду према оптуженом и дискриминацијски чин у односу на оптуженог К. који „сумњивом одлуком“ ОЈТ Д. није притваран ни у фази истраге а и главног претреса, што је у коначници омогућило бјекство. Жалба апострофира да су у поступку доношења побијаног рјешења повријеђена сва права оптуженог прописана Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама (у даљем тексту: Европска Конвенција), Уставима БиХ и РС и ЗКП РС. Приједлог жалбе је да се притвор укине јер за то не постоје оправдани разлози.

Жалбом браниоца оптуженог Д.П. правилност и законитост побијаног рјешења о одређивању притвора овом оптуженом оспорава тврдњом да је притвор одређен супротно одредбама члана 5. став 3. Европске конвенције. У вези са изнесеном тврдњом истиче да је првостепени суд приликом доношења побијаног рјешења морао преиспитати сва питања у вези са одређивањем притвора, па и у ситуацији када притвор одређује у складу са чланом 203. став 1. ЗКП РС морао је утврдити основаност сумње да је овај оптужени починио предметна кривична дјела. Слиједом таквог приговора, а у прилог тврдње о недостатку доказа да је овај оптужени починио кривична дјела за која је оглашен кривим неправоснажном првостепеном пресудом, жалба се у образложењу детаљно бави оцјеном изведених доказа на главном претресу. У погледу утврђеног притворског разлога жалба првенствено оспорава утврђење побијаног рјешења да је овај оптужени повратник у извршењу дјела, а потом износи тезу да опасност од извршења неког новог (кривичног дјела не представља притворски разлог садржан у одредби члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, јер диспозиција те одредбе подразумијева „бојазан да ће поновити кривично дјело“ а не да ће извршити неко ново кривично дјело, како је то наведено у побијаном рјешењу. Приједлог жалбе је да се одлука о продужењу притвора укине јер је у супротности са претпоставком невиности из члана 3. ЗКП РС и чланом 6. тачка 2. Европске Конвенције.

Испитујући побијано рјешење у дијелу који се побија жалбама, те по службеној дужности у смислу одредбе члана 320. у вези са чланом 338. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења из следећих разлога:

Наведеним аргументима жалби бранилаца оптужених правилност и законитост побијаног рјешења није доведена у сумњу, те нема мјеста жалбеним тврдњама да је побијано рјешење донесено уз повреде Европске конвенције, Устава БиХ и РС и ЗКП РС.

Наиме, одредбама члана 203. став 1. ЗКП РС које се односе на одређивање притвора након изрицања пресуде, регулисано је да ће суд, када изрекне пресуду на казну затвора, по службеној дужности испитати само постојање притворских разлога из члана 197. став 1. тачке а), в) и г) ЗКП РС, али не и постојање основане сумње, како то жалбе погрешно тврде, јер је у овој ситуацији ријеч о притвору након изрицања

осуђујуће пресуде. Овакво законско рјешење је компатибилно са одредбама члана 5. став 1. тачка а) Европске конвенције. Наведена одредба Европске конвенције прописује могућност законитог лишавања слободе након изрицања „осуђујуће пресуде”, при чему се фраза „осуђујућа пресуда” не може тумачити рестриктивно, тј. тако да се односи само на правоснажну пресуду (види Европски суд, *Wemhoff против Њемачке*, пресуда од 27. јуна 1968. године, Серија А број 7, став 9). Такође, „законитост” притвора не тражи закониту пресуду, већ само законит притвор, што значи да притвор мора бити у складу са домаћим законом и са Европском конвенцијом.

Надаље, члан 5. став 1. тачка а) тражи постојање узрочне везе, и то не само хронолошке, између осуђујуће пресуде и притвора према том основу (види, Европски суд, *Van Droogenbroeck против Белгије*, пресуда од 25. априла 1983. године, Серија А број 63, став 35), па када су у конкретном случају оптужени Н.Н. и Д.П. неправоснажном првостепеном пресудом осуђени на затворску казну за стицај кривичних дјела разбојништва из члана 227. став 2. у вези са ставом 1. и кривичног дјела крађе из члана 224. став 1. КЗ РС, а као директна посљедица те пресуде им је побијаним рјешењем продужен притвор који по том рјешењу може трајати најдуже девет мјесеци, то упућује на постојање директне узрочне везу између осуђујуће пресуде и одређеног притвора оптуженим по наведеном притворском основу.

Из наведених разлога нема мјеста жалбеним приговорима заснованим на тврдњи да је побијано рјешење незаконито већ самим тим што не садржи утврђење основане сумње да су оптужени починили предметна кривична дјела у стицају, као ни разлоге у образложењу за постојање основане сумње. У том смислу неоснован је и приговор жалбе браниоца оптуженог Н.Н. заснован на тврдњи да је повријеђено право на одбрану овог оптуженог када су у образложењу рјешења изостали наводи браниоца којим је у завршној ријечи оспоравао постојање основане сумње. Ово из разлога цитираном законском одредбом члана 203. став 1. ЗКП РС, која се односи на одређивање притвора након изрицања пресуде, није прописана обавеза саслушања оптуженог и његовог изјашњења на околности притвора, као што није прописано ни то да се у овој фази поступка (као што је то случај за фазу истраге) притвор одређује на приједлог тужиоца.

Жалбеним приговорима није доведена у сумњу ни правилност чињеничних утврђења побијаног рјешења на којима се заснива закључак о постојања притворског разлога за одређивање притвора против оптужених садржаног у одредбама члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС. За таква чињенична утврђења и закључак, дати су валидни разлози у образложењу побијаног рјешења на 3. страни пасус 2; 3 и 4. које овај суд прихвата у цјелости као мјеродавно образложење.

Наиме, притворски разлог садржан у одредбама члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС се манифестује у постојању нарочитих околности које оправдавају бојазан да ће боравком на слободи оптужени поновити кривично дјело или да ће довршити покушано кривично дјело или да ће учинити кривично дјело којим пријети, а за та кривична дјела се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна.

Дакле, за сваки од ових алтернативно прописаних облика извршења кривичног дјела, који може бити посљедица нарочитих околности које се односе на ранији живот оптуженог или околности које прате начин извршења дјела (понављање кривичног дјела, довршење покушаног или извршење дјела којим пријети), заједнички услов је да се ради о кривичном дјелу за које се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна.

При томе склоп ријечи „поновити кривично дјело“ у смислу цитиране законске одредбе не подразумјева понављање искључиво истоврсног кривичног дјела, како то жалба браниоца оптуженог Д.П. сугерише, него било којег кривичног дјела уз услов да је дјело такве тежине за које се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна.

Нарочите околности конкретног случаја, које оправдавају бојазан од понављања кривичног дјела се, према образложењу побијаног рјешења о одређивању притвора, огледају у чињеницама да је оптужени Н.Н. до сада шест пута осуђиван због различитих кривичних дјела, (конкретизованих у разлозима образложења), међу којима су и кривична дјела против имовине (за коју врсту кривичних дјела је оглашен кривим неправоснажном пресудом), што указује на склоност овог оптуженог за вршење кривичних дјела, док се у односу на оптуженог Д.П., те нарочите околности огледају у чињеници да је раније осуђиван за кривично дјело из члана 399. став 1. КЗРС, те да је у кратком временском периоду извршио два истоврсна кривична дјела и то разбојништво и крађу за које су обојица оптужених и оглашени кривим неправоснажном пресудом и осуђени на наведену затворску казну.

Наведене околности, супротно тврдњама жалби бранилаца оптужених, по оцјени и овог суда по свом карактеру представљају нарочите околности које оправдају бојазан да ће оптужени боравком на слободи поновити кривично дјело, чиме је остварен конститутивни елемент притворског разлога садржаног у одредбама члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС.

Из изнијетих разлога, жалбе бранилаца оптужених се показују као неосноване, па како у поступку доношења побијаног рјешења на штету оптужених нису почињене ни повреде Кривичног закона, на које овај суд пази по службеној дужности у смислу одредбе члана 320. ЗКП РС, то је одлучено као у изреци овог рјешења, тако што су на основу члана 337. став 3. ЗКП РС жалбе одбијене као неосноване.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић